

ХРОНІКА

ВИХОВУЄМО ЕЛІТУ УКРАЇНИ:
25-РІЧЧЯ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ТНПУ ІМ. В. ГНАТЮКА

*“...Історики продовжують політ
Незламної борні, святої слави...”*

“Виховуємо еліту України...” Власне, таку поважну і високу місію історичний факультет виконує упродовж 25 років. Проходить час, змінюються покоління, але відданість служінню Українській державі, її народу шляхом підготовки кваліфікованих науково-педагогічних кадрів залишаються в основі функціонування і діяльності тернопільської історичної школи, званої в Україні й закордонні. На сучасному етапі, що характеризується внутрішніми й зовнішніми трансформаціями, пов’язаними із розбудовою національної незалежності, її захистом, демократизацією українського суспільства, реформуванням освітньої сфери, глобалізацією суспільних процесів, зростає вагомість історичної науки й освіти. Виклики сучасного світу як у глобальному, так і в національному аспектах, вимагають підготовки фахівця-історика, котрий би зумів осмислити феномен славного минулого українського народу, інтегрувавши його у загальнолюдський глобальний простір. Факультет продовжує “тримати руку на пульсі” актуальних проблем сьогодення, ставши справжньою кузницею національних вартостей.

Створення історичного факультету на початку 1990-х рр. було велінням часу... Ідея Миколи Алексієвця відкриття історичного знайшла підтримку в середовищі тернопільської інтелігенції та ректора тоді ще Тернопільського державного педагогічного інституту професора Володимира Кравця, який зауважував: “Без історичного факультету університету не може бути” [1].

Бачення сутності, значення й перспективи факультету декана Миколи Алексієвця та колективу фахівців-істориків стало запорукою успіху. Кроки зростання істфаку поєднувалися із набуттям традицій у підготовці дослідників-істориків нового покоління для національної школи, що слугувало розвиткові історичної освіти й науки [2, с. 1]. Будучи одним із наймолодших факультетів в інституті, він стрімко утверджувався, як слушно зазначив перший декан, був спрямований у майбутнє, адже підготовка національних кадрів – істориків, фахівців нової генерації є життєвою потребою для нової України, а вивчення української і всесвітньої історії – постійною необхідністю для кожного її громадянина [3, с. 3].

За 25 років діяльності історичний факультет зміцнився й розширився. Нині він є відомим не лише в місті й області, а й в Україні, Європі та світі. Істфак став потужним центром історичної науки, флагманом гуманітарної освіти.

Навчання проводиться за спеціальностями: 014 Історія (середня освіта); 032 Історія і археологія; 033 Філософія (Аналітика суспільних процесів). Структура факультету охоплює 4 кафедри. Кваліфіковані кадри професорсько-викладацького складу становлять 11 докторів наук, 26 доцентів. При факультеті діє аспірантура та докторантура. Функціонує спеціалізована вчена рада Д 58.053.04 07.00.01 – історія України; 07.00.02 – всесвітня історія.

З часу створення на факультеті видається збірник наукових праць “Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Історія” (Гол. ред. М. М. Алексієвць, І. С. Зуляк). Уже десять років – міжнародний збірник наукових праць: “Україна–Європа–Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини” (Гол. ред.

Л. М. Алексієвець). Факультет підтримує зв'язки із відомими українськими й зарубіжними університетами, науковими інституціями. Вже кілька років наші студенти мають можливість навчатися за Програмою Подвійного диплому в університетах Польщі.

Майбутні історики успішно займаються пошуковою роботою, є учасниками вузівських, регіональних, всеукраїнських і міжнародних наукових конференцій, симпозіумів і олімпіад, беруть активну участь у археологічних розкопках, краєзнавчих дослідженнях, волонтерському русі, громадсько-політичному житті краю.

Факультет здійснює значний вплив на кадровий, науковий, інтелектуальний потенціал міста, області, України. Гордість факультету – його випускники, які є успішними людьми. Вони працюють вчителями історії, науковцями, громадсько-політичними діячами, співробітниками архівів, музеїв тощо. Зауважимо, що були студентами історичного чимало очільників Тернопільщини. Серед них – голова Тернопільської облдержадміністрації Степан Барна, віце-губернатор Тернопільщини Юрій Юрик, заступник голови обласної ради Любомир Крупа, керуючий справами виконавчого апарату обласної ради Іван Бабійчук, экс-голова обласної ради, а нині – керівник обласного управління Держпродспоживслужби Василь Хомінець, ін. Випускниками історичного факультету є й директор регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників державних органів влади Володимир Ткач, начальник служби у справах дітей Тернопільської обласної державної адміністрації Ростислав Дрозд, начальник управління з питань внутрішньої політики, релігій та національностей ОДА Ігор Кульчицький, директор обласного державного архіву Федір Полянський [4]. Крім того, знаково, що ректором ТНПУ ім. В. Гнатюка нещодавно став вихованець історичного факультету Богдан Буяк, а деканом із 2016 р. працює випускник істфаку Володимир Місько.

Загалом за 25 років факультет випустив понад тисячу істориків [5]. Вони забезпечують позитивний імідж нашої державі, новій українській школі. Вихованці факультету сьогодні – знані викладачі, доценти, професори, працюють у багатьох навчальних закладах та науково-освітніх установах країни. А доценти Валіон О., Григоруk Н., Древницький Ю., Ігнатенко Н., Киданюк А., Кіцак В., Костюк Л., Лахманюк Т., Місько В., Окаринський В., Прийдун С., Старка В., Секо Я., Терещенко В., Федорів І., професори Алексієвець Л., Буяк Б., Куций І., Москалюк М., поряд зі своїми наставниками, забезпечуть освітній процес та наукові пошуки на рідному факультеті. Вони є авторами низки наукових праць, нагороджені різного рівня відзнаками. Проф. Л. Алексієвець присуджено почесне звання “Заслужений діяч науки і техніки України”.

Сягнувши чверть століття, факультет славиться своїми традиціями і досягненнями, які, благо, примножуються, набувають нового змісту і сенсу...

25-річчя стало знаменною, неординарною, історичною подією для історичного факультету, університету, у житті нашого міста, регіону. Як зазначив декан факультету доцент Володимир Місько: “Святкування Дня історичного факультету ми наповнили низкою заходів різного спрямування: наукового, академічного, урочистого, а також тих, які зніціювали наші вихованці” [6].

Традицією стало, що відзначення важливих подій для історичного факультету розпочинається походом до Храму. Із Божого благословення 17 травня 2018 р. неофіційно розпочалася програма святкування істориками ювілею [6]. Символічно, щось цього дня Україна святкувала День вишиванки. У її кольорах посталався дружня історична родина.

Ще одним неодмінним атрибутом істориків є урочисте підняття державного прапора перед корпусом факультету, що відбулося 21 травня 2018 р. Власне, ці заходи дали чудовий старт відзначенню 25-річчя істфаку.

Відтак, упродовж 17–31 травня 2018 р. Проходили різноманітні заходи, приурочені пам'ятній даті. Однак, наголосимо, що низка подій, зокрема, наукового характеру відбувалися протягом усього ювілейного року.

Наукова й науково-дослідницька робота є пріоритетними напрямками діяльності факультету. Сформувалися добрі традиції організації і проведення регіональних, всеукраїнських, міжнародних наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів тощо. У контексті 25-річчя історичного факультету реалізовано чимало наукових проєктів. Зокрема, виокремимо: Міжнародну наукову конференцію “Європа–Україна–Тернопільщина: міжнародні відносини, співпраця, безпека” (19–20 травня 2017 р.), III-ю Міжнародну науково-практичну конференцію “Тернопіль і Тернопілля в історії та культурі України і світу (від найдавніших часів – до сьогодення)” (13–15 вересня 2017 р.), II-й науково-методичний семінар “Науково-методичні засади організації навчального процесу і підготовки вчителя історії на сучасному етапі імплементації “Закону про вищу освіту”: Якість навчання і система оцінювання навчальних досягнень студента” (12 січня 2018 р.), Всеукраїнську науково-практичну конференцію “Релігія, Церква, віруючі в добу суспільних викликів: історичний досвід та сучасні рецепції” (22 березня 2018 р.), круглий стіл “Ціннісний вибір сучасної молоді” (2 квітня 2018 р.), круглий стіл “Національно-визвольна війна українського народу під проводом Богдана Хмельницького” (29 травня 2018 р.), Міжнародну наукову конференцію “Історична наука та освіта в Україні: інновації, виклики, перспективи” (30–31 травня 2018 р.) та ін.

Важливою науковою подією на історичному факультеті стало проведення Міжнародної наукової конференції “Історична наука та освіта в Україні: інновації, виклики, перспективи”. У її роботі взяли участь провідні українські й зарубіжні фахівці-історики, українознавці, а також аспіранти й магістранти історичного факультету. Модераторами конференції виступили: доктор історичних наук, професор, заступник декана історичного факультету з наукової роботи та міжнародного співробітництва Алексієвець Леся Миколаївна та кандидат історичних наук, доцент, декан історичного факультету Місько Володимир Володимирович.

Робота конференції концентрувалася на пленарному засіданні, яке проходило у конференц-залі історичного факультету, та дискусійних панелях: “Глобальна історія: теоретико-джерелознавчі аспекти, дискурси, осягнення”, “Революційні процеси в Україні ХХ–ХХІ ст.”, “Актуальні проблеми історії, культури і освіти сучасної України”, “Аналітика суспільних процесів: філософські, соціально-економічні та історичні аспекти”.

Поступ історичної науки, нові теоретико-методологічні підходи в дослідженні історичного процесу, сучасні аспекти осмислення історії України й зарубіжних країн, історична біографістика, проблеми глобальної і всесвітньої історії – це далеко не весь перелік тем, які порушували та аналітично обґрунтовували учасники конференції на пленарному засіданні.

Зокрема, оригінальний погляд на проблеми наукового та популярного вимірів історії Тернопілля в контексті регіональної / локальної історії запропонував доцент кафедри історії України ТНПУ Володимир Михайлович Окаринський, автор нарисів історії Тернополя “Тернопіль: місто, люди, історія (від давнини до 1991 року)” (2017 р.). Професійними й цікавими були доповіді викладачів Київського національного університету імені Тараса Шевченка професора кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн Наталії Данилівни Городньої “Глобальна чи всесвітня історія: вплив концепції глобалізації на методологію

викладання історії” та професора кафедри історії зарубіжної україністики Тетяни Володимирівни Орлової “Революція претензій” і пострадянський простір у дзеркалі соціальної історії”. Так, Н. Д. Городня акцентувала на характеристиках, які закладені у різних концепціях глобалізації, єдності та відмінностях глобальної і всесвітньої історії, глобальному контексті історії України тощо. Дослідниця наголосила на глобальній історії як міждисциплінарній галузі дослідження, відзначила, що всесвітня історія вивчає основні сили, які сприяють руху й розвитку історичного процесу. У науково-освітньому фокусі пізнання проблем глобалістики на етапі сучасного поступу України була доповідь старшого наукового співробітника, академіка МАІ при ООН, провідного наукового співробітника відділу теорії і методології ДУ “Інститут всесвітньої історії НАН України” Скаленка Олексія Карповича.

Окреме місце у роботі конференції займали питання історичної біографістики. Цій науковій історичній дисципліні були присвячені доповіді професора, керівника Центру дослідження українсько-польських відносин Інституту українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України Миколи Романовича Литвина “І. Крип’якевич як історик, краєзнавець, освітянин” та професора кафедри стародавньої і середньовічної історії ТНПУ Івана Степановича Зуляка “Епістолярна спадщина Володимира Гнатюка (за матеріалами Державного архіву Тернопільської області”. Чималий інтерес викликали доповіді доцента кафедри змісту і методик навчальних предметів Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної освіти Юрія Юрійовича Свідерського “Курс історії у новій українській школі”, заступника генерального директора НЗ “Замки Тернопілля” з наукової та культурно-просвітницької роботи Руслана Володимировича Підставки “Новітні дослідження НЗ “Замки Тернопілля”, магістра, менеджера з міжнародних прав при компанії Mosaic Rights Management для Східної Європи Надії Гербіш “Therefugeecrisis: aviewon the problem” та ін.

Обговорення ключових аспектів розвитку історичної науки в Україні, питань глобальної та всесвітньої історії продовжилося на вказаних дискусійних панелях.

Загалом сприйняття і осмислення проблем Міжнародної наукової конференції “Історична наука та освіта в Україні: інновації, виклики, перспективи” відбувалося легко, невимушено, в дружній атмосфері однодумців, фахівців своєї справи [7].

Зауважимо, що вказана конференція проходила у конференц-залі історичного факультету, урочисте відкриття якого відбулося 22 травня 2018 р. Як зазначив декан факультету Володимир Місько: “Конференц-зал є гордістю усіх: і студентів, і викладачів... не уявити в сучасних умовах нормального розвитку факультету і нормальної роботи без такої форматної аудиторії. Цей конференц-зал, зроблений за останніми вимогами мультимедійного забезпечення і дуже комфортний... Ми плануємо тут проводити наукові форуми, зустрічі з відомими нашими випускниками, тернополянами, українцями, а також маємо традиції викладання лекцій відомих зарубіжних професорів. Сподіваємося, що цей конференц-зал стане окрасою і місцем для особистісного зростання кожного нашого випускника”[6]. Бачимо, що високі цілі пробуджують честолюбні наміри й знаходять практичну реалізацію. Відкриття і функціонування модерної аудиторії сприятиме створенню повноцінних умов та продуктивній роботі на історичному факультеті.

Знаково, що першим заходом, який відбувся у оновленому конференц-залі, стало проведення 22 травня 2018 р. студентської наукової конференції “Історичні дослідження в Україні: візії покоління 2000-х”, присвяченої 25-річчю факультету. Тематика доповідей торкалася різних аспектів української та всесвітньої історії, зовнішньої політики та міжнародних відносин сучасного світу. Модератором конференції доктору історичних наук, професору,

заступнику декана історичного факультету з наукової роботи та міжнародного співробітництва Лесі Миколаївні Алексієвець, магістранту Віталію Гавуру і студентці Ірині Манько, а також усім учасникам "...вдалося створити та втримати до кінця атмосферу академізму та зацікавленості" [8]. Рівень підготовки, вміння формулювати думки, аналізувати історичні процеси, явища, події, вести наукову дискусію свідчить про значні потенційні можливості молодих науковців-істориків, що підвищуватиме якість підготовки спеціалістів на історичному факультеті.

До 25-річчя факультету відкрито виставку наукових праць викладачів історичного факультету.

Вихованці істфаку – здібні, креативні, талановиті молоді люди. До ювілейної дати студенти під керівництвом викладачів організували і провели низку заходів не лише наукового, а й спортивно-оздоровчого та інтелектуально-розважального характеру, які набувають родинного формату. Зокрема, 22 травня 2018 р. відбувся Весняний кубок факультету з футболу та 24 травня – Турнір факультету з пейнтболу. Захопливі змагання сприяли формуванню командного духу тагуртуванню молодих істориків.

Справді спекотно було на іншій студентській ініціативі – Лізі історичного сміху. Керуючись думкою, що сміх продовжує життя, студенти створили на факультеті – Клуб Веселих і Кмітлих. 26 травня 2018 р. у грі взяли участь три курси, з яких перше місце вибороли студенти четвертого курсу, друге – першокурсники, а третє – студенти третього курсу. "Кожен проявив себе і показав із зовсім іншого боку – і це найбільше досягнення. Багатогранність і крутість історичного факультету просто зашкалює"[9], – як висловилася студентка II курсу Ірина Манько.

Студенти та викладачі істфаку впродовж понад трьох років реалізують надзвичайно важливу у сучасних суспільно-політичних реаліях місію: дбають про тих, хто захищає наш мир і спокій. На факультеті склалися хороші волонтерські традиції, що включають надання різноманітної допомоги військовим: від листівок і випічки до плетіння маскувальних сіток. Щодо останніх, то за цей час благодійники виготовили більше 200 таких сіток, "свою роботу не припиняють, адже з часом такий виріб знищується, а потреба у ньому не зникає" [10].

У рамках 25-річчя історичного факультету відбулася низка зустрічей, метою яких була популяризація традицій і здобутків істориків. 15 лютого 2018 р. на виставці "Благословенне Тернопілля", що проходила в Українському домі у Києві, потенціал області в освітній галузі репрезентував ТНПУ ім. В. Гнатюка, а також історичний факультет. На заході була представлена монографія доцента кафедри історії України Володимира Окаринського "Тернопіль: місто, люди, історія (від давнини до 1991 року)" (2017) [11], що стала предметом гордості для факультету, університету, міста. Книга користувалася попитом серед гостей заходу, особливо представників "Тернопільського земляцтва". Крім того, на форумі студенти-історики поділилися знахідками культурно-історичної спадщини Тернополя, знайденими під час археологічних розкопок на території Тернопільського замку. У цьому контексті декан факультету Володимир Місько наголосив: "Ми намагаємося бути корисними, у першу чергу, для нашого міста, виходимо на формат розуміння, що історичний факультет сьогодні, використовуючи власний кадровий потенціал, студентську молодь, може запропонувати місту дослідження його минулого, відкрити для тернополян історію їх міста, історію людей, котрі працювали, жили, творили у нашому місті" [12].

Зауважимо, що презентація книги В. Окаринського про Тернопіль також відбувалася на інших локаціях, як-от, на Тернополезнавчих зустрічах, у

ТНПУ ім. В. Гнатюка, у Тернопільській обласній універсальній науковій бібліотеці тощо. Автор з приводу публікації монографії зазначив наступне: “Ця книжка є фактично розповіддю про Тернопіль для того, щоб її могли прочитати всі. Я зробив усе, щоб вона не втомлювала, а її читали з захопленням. Подав чимало в тому числі й унікальних фотоілюстрацій. Проте аж ніяк не примітивизував її змісту. Наводжу багато історичних фактів, прізвиська вчених і навіть наукові гіпотези щодо тієї чи іншої віхи в історії Тернополя” [13].

Досягнення історичного факультету були представлені також у межах зустрічей з відомими людьми, фахівцями у своїх галузях. Виокремимо лекції знаного львівського науковця й історика Ярослава Грицака (9 лютого 2018 р.), відомих тернопільських правників Петра та Ігора Гродів (6 березня 2018 р.). А 15 травня 2018 р. відбулася зустріч істориків із провідним ученим-юристом, документалістом В’ячеславом Бігуном, на якій присутні мали можливість переглянути й обговорити унікальну стрічку “Серце мами Гонгадзе”, а також мотивуючі фільми про права людини серії “Україна в суді” [14]. Крім того, була започаткована практика читання публічних лекцій для тернополян викладачами факультету, що сприятиме популяризації історичної науки серед широких верств населення краю.

Студенти і викладачі історичного факультету активно долучаються до загальноуніверситетських виховних заходів. Серед останніх, виділимо участь істориків 18 квітня 2018 р. у святкуванні 78-ї річниці рідного університету. Зокрема, викладацький колектив і вихованці взяли участь у найбільшому студентському флешмобі від ТНПУ ім. В. Гнатюка “Україна єдина”. Перед головним корпусом студенти університету виконали символічний танець, а тоді створили “живу” карту України. До них долучилися працівники установи, і з постатей у святкових вишиванках поруч постала велелюдна аббревіатура “ТНПУ” [15].

На рівні університету, міста, області історичний факультет був представлений на Фестивалі професій “Гостини у ТНПУ”, що відбувався 12 травня 2018 р. [16]. На імпровізованому історичному майданчику потенційні абітурієнти могли ознайомитися із спеціальностями, пропонуваними для навчання, а також науковими, навчальними й виховними здобутками факультету.

Активними фанами рідного університету історики були також під час відкриття 12 червня 2018 р. грандіозної скульптурної композиції “Лісова пісня”, що започаткувала мистецьку алею нашого ЗВО [17].

Отже, наукові, навчально-виховні, спортивні, інтелектуально-розважальні заходи, які організовували і проводили студенти й викладачі впродовж ювілейного року, підпорядковувалися головній меті – ознайомлення громадськості із успіхами й досягненнями історичного факультету.

Урочистості, присвячені 25-й річниці історичного факультету, проходили 31 травня 2018 р. У конференц-залі історичного факультету відбулося засідання “Клубу успішних людей”, а згодом у головному корпусі університету провели урочисту академію.

Концептуальною основою святкування 25-річчя історичного факультету було запрошення випускників різних років, які власним прикладом показали успіх професії історика, що дає широкі можливості для самореалізації. У запрошенні на свято зазначалося: “Немов на машині часу кожного з Вас перенесе в атмосферу студентських років. Саме 31 травня в компанії старих друзів та поважних викладачів Ви зможете насолодитися урочистою академією!!! Згадайте студентські літа та побачте факультет таким, яким він став зараз!!!”.

Справді, випускник історичного факультету – це успішна людина, який “може себе чудово реалізувати не лише в освіті і науці, але й в політиці та бізнесі” [1]. Власне, “історія успіху факультету – це сотні успішних життєписів наших

випускників, авторитетних особистостей, справжніх лідерів” [1]. Чимало з них взяли участь у першому засіданні “Клубу успішних людей”, що відбувався під керівництвом декана факультету Володимира Міська. Серед них були присутні молоді викладачі факультету, які, у переважній більшості навчалися на істаці, а також старші колеги, доля яких була тісно переплетена із історичних фахом в університеті. Крім того, своїми історіями успіху поділилися випускники факультету, які стали відомими вчителями історії, освітніми, громадсько-політичними, культурними діячами, реалізуються у бізнесі тощо. Захід відбувався у дружній родинній атмосфері, був покликаний згуртувати істориків, продемонструвати переваги історичної спеціальності, запалити у теперішніх студентів бажання старанно вчитися, працювати над собою. Приклад їх успішних колег, які сьогодні творять Українську державу, її історію слугує найкращим способом досягнути цих цілей.

Згодом 25-річчя історичного факультету перемістилося у святкову актову залу університету, де відбувалася урочиста академія. Святково прикрашена фотозона додавала позитивного настрою та приємних емоцій.

Традиційно урочистості відкрилися підзвучання Державного гімну, після якого розпочалася ювілейна концертна програма. Родзинкою свята була презентація фільму про істориків, що дозволив поринути у бурхливий вир спогадів, переживань, хвилювань, пригадати як починалася історія творення факультету, відновити в пам’яті найяскравіші сторінки його становлення та утвердження. Минуле і сучасне факультету органічно поєдналися у прем’єрному відео [1]. 25 років як одна мить! Це було настроєво і незабутньо! У такі моменти відчуваєш гордість приналежності до великої історичної родини. Щира подяка за створення змістовного і якісного фільму ZINET production studio під керівництвом випускниці факультету Наталії Заставецької.

Студентів, працівників та професорсько-викладацький колектив прийшли привітати випускники різних років, ветерани факультету, очільники владних структур міста та духовенство нашого краю. Зокрема, з чверть столітнім ювілеєм історичний факультет привітали: міський голова Тернополя Надал Сергій Віталійович та заступник голови Тернополя Бицюра Леонід Олексійович, заступник голови Тернопільської обласної державної адміністрації, випускник факультету Юрик Юрій Зеновійович, заступник голови Тернопільської обласної ради, випускник факультету Крупа Любомир Левкович, начальник управління освіти та науки Тернопільської обласної державної адміністрації Хома Ольга Зеновіївна [18]. Вони відзначили наукові й навчальні досягнення колективу, внесок факультету у дослідження історії Тернополя. Так, зокрема, мер Тернополя Сергій Надал зауважив: “Завдяки Вашому факультету сьогодні ми маємо можливість вчити наших дітей у тернопільських школах такому предмету, як історія Тернополя. Чимало книг, монографій, які написані про Тернопіль. Сьогодні ми завдячуємо Вам за Вашу підтримку в історичний розвиток Тернополя, тому що ті розкопки, які проводяться при підтримці Ваших викладачів і студентів відкривають нові моменти в історії, яких ми раніше, напевно, і не знали” [19].

З нагоди 25-річчя історичного факультету за багаторічну сумлінну працю, значні наукові досягнення, вагомий внесок у формування, зміцнення і розвиток наукового потенціалу міста та області кращі представники факультету були відзначені грамотами, подяками та цінними подарунками.

Начальник управління освіти та науки Тернопільської обласної державної адміністрації Хома Ольга Зеновіївна зачитала **наказ Міністерства освіти і науки України про оголошення подяк**:

Морській Наталії Львівні, кандидату філософських наук, доценту кафедри філософії та економічної теорії;

Литвин Любові Мирославівні, кандидату економічних наук, доценту кафедри філософії та економічної теорії;

Поперечній Галині Антонівні, кандидату філософських наук, доценту кафедри філософії та економічної теорії;

Ігнатенко Наталії Віталіївні, кандидату педагогічних наук, доценту кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії;

Секу Ярославу Петровичу, кандидату історичних наук, доценту кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії;

Кіцаку Володимирі Мироновичу, кандидату історичних наук, доценту кафедри стародавньої та середньовічної історії.

Кондратюк Любові Романівні, кандидату філософських наук, доценту кафедри філософії та економічної теорії;

Бистрицькій Еллі Володимирівні, доктору історичних наук, професору кафедри стародавньої та середньовічної історії.

Нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України “Відмінник освіти” нагороджено:

Алексієвець Лесю Миколаївну, доктора історичних наук, професора кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії;

Грамотами Тернопільської обласної державної адміністрації відзначено:

Савенка Віктора Васильовича, доктора юридичних наук, доцента кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії;

Бармака Миколу Валентиновича, доктора історичних наук, професора кафедри історії України;

Терещенка Валентина Дмитровича, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України;

Киданюка Андрія Володимировича, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України;

Бистрицьку Еллу Володимирівну, доктора історичних наук, професора кафедри стародавньої та середньовічної історії;

Григурок Наталію Анатоліївну, кандидата історичних наук, доцента кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії;

Валіон Оксану Павлівну, кандидата історичних наук, доцента кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії;

Ятищук Оксану Василівну, кандидата історичних наук, доцента кафедри стародавньої та середньовічної історії.

**Тернопільська обласна рада відзначила
грамотою**

Москалюка Миколу Миколайовича, доктора історичних наук, професора кафедри історії України;

Грушка Віктора Сергійовича, кандидата економічних наук, доцента кафедри філософії та економічної теорії;

Павлишин Людмилу Григорівну, доктора філософських наук, професора кафедри філософії та економічної теорії;

Петришин Галину Романівну, кандидата політичних наук, доцента кафедри філософії та економічної теорії;

подякою

Шевчук Єлизавету Іванівну, лаборанта кафедри історії України;

Козіброду Ярославу Стефанівну, лаборанта кафедри філософії та економічної теорії;

цінним подарунком (годинником)

Алексієвець Лесю Миколаївну, доктора історичних наук, професора кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії.

Міський голова Тернополя***грамотою***

Кліша Андрія Богдановича, кандидата історичних наук, доцента кафедри стародавньої та середньовічної історії;

подякою

Костюк Лесю Володимирівну, кандидата історичних наук, доцента кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії;

Кіцака Володимира Мироновича, кандидата історичних наук, доцента кафедри стародавньої та середньовічної історії;

цінним подарунком (годинником)

Окаринського Володимира Михайловича, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України;

Ракович Ірину Віталіївну, диспетчера історичного факультету;

нагородним знаком

Зуляка Івана Степановича, доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри стародавньої та середньовічної історії;

Григорука Анатолія Ананійовича, кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри філософії та економічної теорії;

почесною відзнакою

Алексієвця Миколу Мироновича, доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії [18].

Грамотами за наукові, навчально-виховні та спортивні досягнення були відзначені студенти й магістранти історичного факультету.

Вітальні слова історикам із побажаннями творчої наснаги, наукових здобутків і процвітання звучали також від: голови вченої ради ТНПУ ім. В. Гнатюка професора Володимира Петровича Кравця, деканів факультетів та працівників бібліотеки ТНПУ ім. В. Гнатюка, а також представників закладів вищої освіти міста, зокрема, ТНЕУ, ТНТУ ім. І. Пулюя, ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського.

На запрошення організаторів академії, керівництва факультету, захід відвідав Високопреосвященніший Нестор, архієпископ Тернопільський і Кременецький. Владика супроводжували клірики єпархії – прот. Євген Заплетнюк, ключар кафедрального собору св. Костянтина та Єлени й прот. Руслан Притула, настоятель храму св. Бориса та Гліба м. Тернополя. Високопреосвященніший архієпископ Нестор, вітаючи всіх причетних до діяльності історичного факультету, з благословення Святішого Філарета, патріарха Київського та всієї Руси-України, нагородив професорсько-викладацький склад і студентів Благословенною патріаршою грамотою та зачитав привітання учасникам від Предстоятеля УПЦ Київського Патріархату.

Серед іншого, Святіший Владика зазначив: “Сьогодні Україна переживає час, коли вивчення історії це вже не порожня теорія, якою люди займаються заради цікавості. Професійне вивчення свого минулого, особливості життя нашого в народі в минулому, історичне краєзнавство, пам’ятко-охоронна справа, теорія вивчення та викладання історії – це те, що реально впливає на нашу самоідентифікацію, на розвиток майбутнього нашої держави та визначення її справедливого та гідного місця в родині інших європейських держав і народів...”

Вітаючи всіх істориків і педагогів, у день ювілею факультету, закликаю Боже благословення на всіх чесних і допитливих науковців, які присвячують життя вивченню минулого нашої України, а через минуле готують добру стежку нашого майбутнього. Особливо вітаю та заохочую нашу молодь і студентів досліджувати минуле Церкви. Церква – це душа народу...

Київський Патріархат, зокрема Тернопільська єпархія, має велику радість багато років співпрацювати з вашим навчальним закладом, спільно досліджуючи невідомі сторінки минулого. Сподіваємося й надалі на корисні спільні проекти між нашим духовенством і науковцями”, – підкреслив Предстоятель Київського Патріархату” [20].

Підсумував ювілейні вітання декан історичного факультету Володимир Мисько. Він звернув увагу на важливу потребу в сучасних умовах вивчення історії, вагомій ролі факультету в освітніх, суспільно-політичних та культурних процесах міста, регіону, зокрема, наголосив, що істфак завжди притягував добру українську молодь, гуртував її, формував, викристалізовував. В. Мисько побажав студентам, викладачам та працівникам факультету здоров'я, миру, добра, подальших наукових і професійних звершень, творчого зростання та успішного майбутнього.

Святковий настрій, позитивну енергетику, чудові емоції присутнім подарували вокальні та хореографічні номери у виконанні студентів університету та гостей дійства. Символічно, на завершення заходу пролунав Гімн історичного факультету, останніми акордами якого були наступні слова:

В країну знань до світла пізнання

Нас кличуть доли і земні дороги

І ми йдемо захоплено щодня

За істину, вперед до перемоги.

Сьогодні можемо стверджувати, що історичний факультет відбувся, виріс у надзвичайно потужний колектив, який успішно виховує еліту, лідерів України. Ми цим пишаємося!

Події відзначення чверті століття історичного факультету ТНПУ ім. В. Гнатюка уже є історією. Укотре віддзеркалили сильне відчуття престижності й потреби фаху історика. Водночас, глибокий аналіз науково-освітнього процесу модерної України у її регіональному вимірі, як і роль та місце учителя- історика початку ХХІ ст. ще чекають вагшого слова історика-науковця. І, можливо, це буде випускник історичного факультету ТНПУ ім. В. Гнатюка.

Список використаних джерел

1. Фільм про істориків. URL: https://www.facebook.com/1000101/videos/641731856173521/?id=100010101361056&fref=pb&hc_location=frinds_tab.
2. *Сторінки літопису*. Часопис історичного факультету Тернопільського державного педагогічного інституту. Тернопіль: Літопис, 1996. С. 1. 3. *Алексівець М.* Кроки зростання. // Часопис історичного факультету Тернопільського державного педагогічного інституту. Тернопіль: Літопис, 1996. С. 3–4. 4. *Сьогодні 25-річчя* відзначає один із найкозирніших факультетів Тернополя URL: <http://ternopoliany.te.ua/zhittya/27267-sohodni-25richchia-vidznachaie-odyn-iz-naikozymishykh-fakultetiv-ternopolia>.
5. *Вихристок Н.* За 25 років випускниками історичного факультету стали більше тисячі студентів. URL: <http://intb.te.ua/2018/05/%D0%B7%D0%B0-25-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%9/>.
6. *Про важливе*. Володимир Мисько URL: <http://intb.te.ua/2018/05/%D0%BF%D1%80%D0%BE->.
7. *Валіон О.* На історичному факультеті провели Міжнародну наукову конференцію “Історична наука та освіта в Україні: інновації, виклики, перспективи”. URL: <http://tnpu.edu.ua/news/2500/>.
8. *Ірина Манко*. URL: https://www.facebook.com/iryna.manko.14?fref=gs&dti=1182304258497702&hc_location=group_dialog
9. *Ірина Манко*. URL: <https://www.facebook.com/groups/1182304258497702/> Офіційна сторінка групи Історичний факультет у мережі Facebook. 26 травня 2018 р.
10. *Протягом* трьох років студенти ТНПУ ім. В. Гнатюка плетуть маскувальні сітки для захисників України. URL: <https://tv4.te.ua/protyagom-troh-rokiv-studenty-tnpu-im-v>

gnatyuka-pletut-maskivalni-sitky-dlya-zahysnykiv-ukrainy/. 11. *Окаринський В.* Тернопіль: місто, люди, історія (віддавини до 1991 року). Тернопіль: "Навчальна книга – Богдан", 2017. 512 с., іл. 12. *Про важливе.* Декан історичного факультету ТНПУ ім. В. Гнатюка Володимир Місько. URL: <http://tnpu.edu.ua/news/2015/>. 13. *Презентація* книжки кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України ТНПУ ім. В. Гнатюка Володимира Окаринського. URL. 14. *Nataliia Morska.* URL: <https://www.facebook.com/nataliia.morska> Офіційна сторінка у мережі Facebook. 15 травня 2018 р. 15. *ТНПУ* ім. В. Гнатюка єднає Україну: два рекорди і вдячність з усього світу. URL: <http://tnpu.edu.ua/news/2286/>. 16. *Гостини* в ТНПУ ім. В. Гнатюка вдалися на славу! URL: <http://tnpu.edu.ua/news/2402/>. 17. *В університеті* урочисто відкрили мистецьку алею. URL: <http://tnpu.edu.ua/news/2536/>. 18. *25-річний ювілей* відсвяткував історичний факультет ТНПУ ім. В. Гнатюка. URL: <http://tnpu.edu.ua/news/2505/>. 19. *Ювілей* сьогодні відсвяткував один з факультетів ТНПУ ім. В. Гнатюка – історичний. URL: <https://te.vkadri.com/video/tv-4-yuvilei-sohodni-vidsviatkuvav-odyn-z-fakultetiv-tnpu-im-v-hnatyuka-istorychnyi.html>. 20. *Заплетнюк Є.* Святіший патріарх Філарет привітав вчених істориків Тернопільщини. URL: <https://cerkva.te.ua/patriarh-pryvitav-vchenyh/>.

Оксана Валіон